

WILEY

The Scandinavian
Journal of Economics

Om besvär öfver dubbel taxering enligt bevillningsförrordningen

Author(s): D. D.

Source: *Ekonomisk Tidskrift*, Årg. 7 (1905), pp. 42-46

Published by: Wiley on behalf of The Scandinavian Journal of Economics

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3436989>

Accessed: 22-06-2016 13:21 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at
<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Wiley, *The Scandinavian Journal of Economics* are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Ekonomisk Tidskrift*

Om besvär öfver dubbel taxering enligt bevillningsförrordningen.

I regeln skall skattskyldig, som vill vinna ändring i taxering, enligt 55 och 66 §§ bevillningsförrordningen anföra besvär öfver taxeringsnämndens beslut hos pröfningsnämnden inom viss tid före denna nämnds sammanträde och, om rättelse därigenom ej vinnes, öfverklaga pröfningsnämndens beslut hos kammarrätten inom utgången af det år, hvarunder taxeringen skett. Besvären hos kammarrätten skola inges till konungens befallningshafvande i det län, där taxeringen skett. Iakttagas ej dessa bestämmelser, upptagas besvären ej till pröfning.

Vid bedömande af räckvidden af dessa stadganden är att beakta, att begreppet »skattskyldig» här har en egendomlig betydelse. I 12 § bevillningsförrordningen bestämmes, på hvilken ort en inkomst skall taxeras, och detta enligt regler, som leda till att en och samma person kan för olika inkomster eller olika delar af en inkomst komma att taxeras på olika orter. Skattskyldigheten enligt bevillningsförrordningens bemärkelse¹ refereras nu alltid till en viss ort. Skattskyldig på en viss ort till bevillning för inkomst är dels 1) den, som å denna ort är rätteligen mantalsskrifven eller som där bort mantalsskrifvas, vare sig han åtnjuter någon inkomst eller icke, dels 2) den, som, utan att vara på denna ort mantalsskrifven, äger inkomst, som enligt nyssanförda § 12 skall på denna ort taxeras till bevillning. Det vanligaste exemplet på sistnämnda fall är, då någon drifver rörelse på annan ort än sin rätta mantalsskrifningsort, vare sig denna rörelse är en fullt själfständig sådan eller utgör beståndsdel af en äfven på andra orter drifven rörelse; i senare fallet fordras dock, att det är fråga om

¹ I kommunallagarna har som bekant uttrycket »till utskyld förpliktad» en annan bemärkelse än det synonyma ordet »skattskyldig» i bevillningsförrordningen.

en hufvudsaklig gren, som drifves på ett mer själfständigt sätt eller i afsevärd omfattning.

Så snart en person på grund af dessa bestämmelser är »skattskyldig» på en viss ort för inkomst, måste han i regeln på ofvan anförda sätt öfverklaga hvarje honom å denna ort åsatt taxering för inkomst, sålunda äfven om taxeringen afser helt och hållet obefintlig inkomst. Om sålunda en person, som icke äger något kapital, taxeras för inkomst af kapital vare sig i sin mantalsskrifningsort eller å ort, där han drifver rörelse, måste han i regeln på ofvan anförda sätt och inom där angifna tider öfverklaga taxeringen för att förhindra, att den vinner laga kraft.

Att beakta är härvid, att de skattskyldige i regeln icke erhålla något meddelande om taxeringarna förrän genom debetsedlarna, hvilka utfärdas först sedan den ofvan angifna ordinarie besvärstiden gått till ända. Bevillningsförordningen förutsätter, att den, som är skattskyldig i nyss angifna bemärkelse på en viss ort, af egen drift tager kännedom om taxeringshandlingarna, hvilka för detta ändamål skola hållas tillgängliga¹.

Jämte det nu behandlade ordinarie rättsmedlet mot taxeringar finnes ett annat, som den, hvilken, utan att vara skattskyldig i ofvan angifna bemärkelse på en viss ort, ändock på denna ort taxerats till bevillning för inkomst, äger begagna för att få en dylik obehörig taxering undanröjd. Sådan taxering får nämligen enligt 67 § bevillningsförordningen öfverklagas direkt hos kammarrätten — med förbigående sålunda af pröfningsnämnden — och tiden för besvärs anförande är bestämd till ett år från den dag räknadt, då skatt på grund af taxeringen i fråga affordrats den beskattade. Äfven i detta fall skola emellertid besvären inges till konungens befallningshafvande i det län, där taxeringen skett, vid äfventyr att besvären annars ej upptagas till pröfning.

I ett fall äger emellertid äfven den, som är »skattskyldig» för inkomst på en viss ort, mot taxering på denna ort begagna detta extraordinära rättsmedel, nämligen i det fall, att dubbel taxering föreligger. Med dubbel taxering förstås enligt 67 § bevillningsförordningen det fall, då en person för samma inkomst eller inkomstdel taxerats på två eller flera orter. Dubbel taxering kan sålunda äfven föreligga, då taxeringen af en inkomst skall fördelas på flera orter — såsom t. ex. under vissa förutsättningar skall

¹ Förordningen om inkomstskatt har visserligen föreskrifvit, att, då afvikelse sker från deklaration, deklaranter därom skall underrättas. Men dels gäller detta blott dem, som deklarerat, dels innebär detta ej ens fulla garantier, för att dessa personer erhålla underrättelse om dem åsatt taxering till bevillning, dels finnes anledning att antaga, att ifrågakvarande bestämmelse på åtskilliga orter ej tillämpas.

ske med inkomsten af en rörelse, som drifves på flera orter — nämligen om summan af de bråkdelar af inkomsten i fråga, som taxerats på de olika orterna, utgör mer än 1. Dubbel beskattning föreligger sålunda, om af inkomsten af en rörelse $\frac{1}{2}$ taxerats å en ort och $\frac{2}{3}$ å en annan; $\frac{1}{6}$ af inkomsten har i detta fall taxerats på båda orterna. Att afgöra om i fall af denna art dubbel beskattning föreligger, är dock ej alltid lätt. Man måste nämligen skilja emellan dubbel beskattning och det fall, att totalbeloppet af inkomsten af en på flera orter drifven rörelse af en eller flera af de resp. orternas taxeringsmyndigheter beräknats för högt. Endast ifall uppgift finnes om den bråkdel af rörelsens totalinkomst, som på hvar och en af de olika orterna taxerats, är frågan, om dubbel beskattning föreligger eller icke, fullt klar¹.

När dubbel taxering föreligger, får det extraordinära rättsmedlet användas mot taxeringen å den ort, å hvilken den orätta taxeringen ägt rum, äfven om den taxerade är »skattskyldig» på denna ort. Vid dubbel taxering är det sålunda i förevarande hänseende utan betydelse, om den, som på flera orter taxerats för samma inkomst eller inkomstdel, är skattskyldig eller icke skattskyldig på den ort, där den orätta taxeringen skett.

Dessa för öfverklagandet af dubbel beskattning gällande bestämmelser äro dock mycket oegentliga.

I de fall, då det är oklart, på hvilken ort den orätta taxeringen ägt rum, föreligger fara för att den taxerade öfverklagar taxeringen på den ort, där denna är riktig. Om A är skattskyldig för en inkomst i Uppsala och denna inkomst taxerats både där och i Stockholm, men A tror, att den rätta beskattningsorten är Stockholm och han i följd däraf inom natt och år, efter det skatt affordrats honom på grund af taxeringen i Uppsala, öfverklagar taxeringen därstädes, så måste kammarrätten resolutionera, att som A är skattskyldig i Uppsala och Uppsala är rätta beskattningsorten för inkomsten ifråga, så kunna A:s besvär ej upptagas till pröfning, enär för öfverklagande af taxeringen i Uppsala det ordinarie rättsmedlet bort användas. I så fall kan A visserligen därefter öfverklaga taxeringen i Stockholm, men endast såvida den extraordinära besvärstiden ännu icke gått till ända. I motsatt fall kan A ej vinna rättelse i den

¹ Om af inkomsten af en rörelse 24,000 kronor taxerats å orten X och 48,000 kronor å orten Y föreligger icke dubbel beskattning, äfven om t. ex. båda orternas taxeringsmyndigheter utgått ifrån att hälften af inkomsten skall taxeras å hvardera orten, men taxeringsmyndigheten å orten X antagit totalinkomsten utgöra 48,000 och den å orten Y uppskattat totalinkomsten till 96,000 kronor. Om emellertid i dylikt fall upplysning saknas angående kvotdelarne och de resp. taxeringsmyndigheternas uppskattning af totala inkomsten af rörelsen, föreligger den i texten angifna svårigheten.

dubbla taxeringen. — B drifver en rörelse både i Stockholm och Uppsala, och han taxeras för $\frac{2}{3}$ af totalinkomsten på båda orterna. Han anser, att han i Uppsala blott bort taxeras för $\frac{1}{3}$ af totalinkomsten, och öfverklagar därför taxeringen därstädes. Det befinnes emellertid, att taxeringen i Uppsala är riktig och att det är taxeringen i Stockholm, som är för hög. I detta fall blir resultatet detsamma som i nyss anförda exempel.

Nu är det i många fall tvifvelaktigt, hvilken ort som är den rätta beskattningsorten för en viss inkomst eller inkomstdel. Bestämmelserna om rätt mantalsskrifningsort, hvilken är beskattningsort för inkomst af kapital och viss inkomst af arbete, lämna ju mycket öfrigt att önska i afseende å tydlighet. Lika svårt kan det vara ibland att afgöra frågan angående den ort, på hvilken inkomsten af en rörelse skall beskattas. Och i ännu högre grad gäller detta angående frågan om huru stor kvotdel af totalinkomsten af en rörelse, som bör beskattas på flera orter, skall taxeras på en hvar af dessa orter. Att begå misstag med hänsyn till dylika frågor är ofta mycket förlåtligt äfven för en på detta område skolad fackman — hvilket ju framgår däraf, att kammarrätten och kongl. maj:t ibland äro af olika meningar rörande dessa frågor. Det är därför absurd, att ett misstag af denna art från en klagandes sida skall för honom medföra förlusten af rätten till ändring af en obehörig taxering.

Det finnes visserligen en utväg att undgå nu nämnda stötestenar, nämligen att öfverklaga taxeringarna på alla orterna. Men dels torde en stor del skattskyldige ej veta, att denna utväg finnes, dels är det ju opraktiskt och utan någon reell fördel att framtvinga användningen af denna utväg. Saken kan ju ordnas mycket enklare, nämligen genom bestämmelsen, att så snart dubbel taxering föreligger, får densamma i sin helhet öfverklagas inom viss tid, efter det skatt på grund af den dubbla taxeringen affordrats den skattskyldige. En dylik bestämmelse förutsätter vidare en ändring af bestämmelsen, att besvär öfver dubbel beskattning skall inges till konungens befallningshafvande i det län, där den orätta taxeringen skett. Men en dylik ändring är ju mycket ofarlig.

Redan med nuvarande bestämmelser kunna fall föreligga, då misstag från skattskyldigs sida af ofvan angifna art ej för denne medföra den svåra påföljd som i de förut anförda exemplen. Detta är förhållandet, om, då inkomsten af en rörelse skall taxeras på två orter, på vardera orten en för stor kvotdel af inkomsten taxerats; t. ex. om $\frac{2}{3}$ af rörelsens totalinkomst taxerats på hvar och en af de två orterna, men blott hälften af inkomsten bort på hvar och en af dem taxeras. Om den skatt-

skyldige därvid antager, att taxeringen är oriktig blott på den ena af dessa orter och i följd däraf endast öfverklagar taxeringen å denna, får han ändock ändring äfven af taxeringen å den andra orten, enär i detta fall 73 § 2 mom. bevillningsförordningen är tillämplig. I de förut här anförda exemplen kunde denna § ej tillämpas, enär en förutsättning för dess tillämpning är, att hos kammarrätten anförts besvär, som kunna upptagas till pröfning. Men i de förut här anförda fallen var, såsom redan påpekats, detta ej förhållandet.

D. D.

